Evropský parlament
2014-2019

Výbor pro právní záležitosti

2018/0044(COD)

3.5.2018

***I
NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právu rozhodném pro účinky postoupení pohledávek na třetí strany
(COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Pavel Svoboda

Vysvětlivky

*	Postup konzultace
***	Postup souhlasu
***I	Řádný legislativní postup (první čtení)
***II	Řádný legislativní postup (druhé čtení)
***III	Řádný legislativní postup (třetí čtení)

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém v návrhu aktu.)

Pozměňovací návrhy k návrhu aktu

Pozměňovacích návrhy Parlamentu předložené ve dvou sloupcích

Vypuštění textu je označeno ***tučnou kurzivou*** v levém sloupci. Nahrazení je označeno ***tučnou kurzivou*** v obou sloupcích. Nový text je označen ***tučnou kurzivou*** v pravém sloupci.

První a druhý řádek záhlaví každého pozměňovacího návrhu označují příslušnou část projednávaného návrhu aktu. Pokud se pozměňovací návrh týká existujícího aktu, který má být návrhem aktu pozměněn, je v záhlaví mimo to na třetím řádku uveden existující akt a na čtvrtém řádku ustanovení existujícího aktu, kterého se pozměňovací návrh týká.

Pozměňovací návrhy Parlamentu v podobě konsolidovaného textu

Nové části textu jsou označeny ***tučnou kurzivou***. Vypuštěné části textu jsou označeny symbolem ▌ nebo přeškrtnuty. Nahrazení se vyznačují tak, že nový text se označí ***tučnou kurzivou*** a nahrazený text se vymaže nebo přeškrtne. Výjimečně se neoznačují změny výlučně technické povahy, které provedly příslušné útvary za účelem vypracování konečného znění.

OBSAH

Strana

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 5

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ 13

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o právu rozhodném pro účinky postoupení pohledávek na třetí strany
(COM(2018)0096 – C8-0109/2018 – 2018/0044(COD))

(Řádný legislativní postup: první čtení)

Evropský parlament,

– s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2018)0096),

– s ohledem na čl. 294 odst. 2 a článek 81odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie, v souladu s nimiž Komise předložila svůj návrh Parlamentu (C8-0109/2018),

– s ohledem na čl. 294 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na článek 59 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A8-0000/2018),

1. přijímá níže uvedený postoj v prvním čtení;

2. vyzývá Komisi, aby věc znovu postoupila Parlamentu, jestliže svůj návrh nahradí jiným textem, podstatně jej změní nebo má v úmyslu jej podstatně změnit;

3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě a Komisi, jakož i vnitrostátním parlamentům.

Pozměňovací návrh 1

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 15

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(15) Kolizními normami stanovenými v tomto nařízení by se měly řídit ***majetkové*** účinky postoupení pohledávek ***mezi všemi stranami, které jsou účastníky postoupení (tj. mezi postupitelem a postupníkem a mezi postupníkem a dlužníkem), i*** vůči třetím stranám ***(***např. věřiteli postupitele***)***.	(15) Kolizními normami stanovenými v tomto nařízení by se měly řídit účinky postoupení pohledávek vůči třetím stranám***,*** např. věřiteli postupitele***, vyjma dlužníka***.

Or. en

Pozměňovací návrh 2

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 16

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(16) Pohledávky spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení ***jsou*** obchodní pohledávky, pohledávky vyplývající z finančních nástrojů podle směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů [44] a hotovost připsaná na účet u úvěrové instituce. Finanční nástroje podle směrnice 2014/65/EU zahrnují cenné papíry a deriváty obchodované na finančních trzích. Zatímco cenné papíry jsou aktiva, deriváty jsou smlouvy, které obsahují jak práva (neboli pohledávky), tak závazky smluvních stran.	(16) Pohledávky spadající do oblasti působnosti tohoto nařízení ***zahrnují*** obchodní pohledávky, pohledávky vyplývající z finančních nástrojů podle směrnice ***Evropského parlamentu a Rady*** 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů [44] a hotovost připsaná na účet u úvěrové instituce. Finanční nástroje podle směrnice 2014/65/EU zahrnují cenné papíry a deriváty obchodované na finančních trzích. Zatímco cenné papíry jsou aktiva, deriváty jsou smlouvy, které obsahují jak práva (neboli pohledávky), tak závazky smluvních stran.
[44] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU, Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349**–*496*.**	[44] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU, Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349.

Or. en

Pozměňovací návrh 3

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 17

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(17) Toto nařízení se týká účinků postoupení pohledávek na třetí strany. ***Nezahrnuje*** převody smluv (např. derivátových smluv), jež obsahují jak práva (neboli pohledávky), tak závazky nebo novace smluv obsahujících tato práva a závazky. ***Vzhledem k tomu, že působnost tohoto nařízení nezahrnuje převod ani novaci smluv, obchodování s finančními***	(17) Toto nařízení se týká účinků postoupení pohledávek na třetí strany. ***Zahrnuje zejména*** převody smluv (např. derivátových smluv), jež obsahují jak práva (neboli pohledávky), tak závazky nebo novace smluv obsahujících tato práva a závazky.

nástroji, stejně jako clearing a vypořádání těchto nástrojů se bude i nadále řídit právem rozhodným pro smluvní závazkové vztahy podle nařízení Řím I. Toto rozhodné právo obvykle stanoví smluvní strany, nebo je určeno nediskrečními pravidly platnými pro finanční trh.

Or. en

Pozměňovací návrh 4

Návrh nařízení
Bod odůvodnění 28

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
(28) ***Při určování rozhodného práva pro účinky postoupení*** pohledávek ***na třetí strany*** v rámci sekuritizace ***by měla být stanovena jistá pružnost, která by umožnila uspokojit potřeby všech účastníků*** sekuritizace ***a usnadnila rozšíření přeshraničního sekuritizačního trhu na menší hospodářské subjekty***. ***I když na účinky postoupení pohledávek v rámci sekuritizace na třetí strany by se standardně mělo vztahovat právo v obvyklém bydlišti postupitele, postupitel (původce) a postupník (zvláštní účelová jednotka) by měli mít možnost rozhodnout, že na účinky postoupení pohledávek na třetí strany by se mělo vztahovat právo postoupené pohledávky. Postupitel a postupník by měli mít možnost rozhodnout, že účinky postoupení pohledávek v rámci sekuritizace na třetí strany budou nadále podléhat obecné normě práva v obvyklém bydlišti postupitele nebo zvolit právo postoupené pohledávky s ohledem na funkci struktury a vlastnosti transakce, např. počet a místo původců a počet práv, jimiž se řídí postoupené pohledávky.***	(28) ***Postoupení*** pohledávek v rámci sekuritizace ***obvykle uskutečňují finanční instituce ve prospěch zvláštních účelových jednotek vytvořených pro účely*** sekuritizace. ***Není obvyklé, aby několik institucí z různých členských států postoupilo pohledávky téže zvláštní účelové jednotce a aby postoupení zvláštním účelovým jednotkám v důsledku toho podléhalo různým právním řádům. Obecná norma obvyklého bydliště postupitele poskytuje dostatečnou předvídatelnost, pokud jde o postoupení pohledávek pro účely sekuritizace.***

Or. en

Pozměňovací návrh 5

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 1 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Toto nařízení se vztahuje na účinky postoupení pohledávek na třetí strany podle občanského a obchodního práva v případě kolize právních řádů.	Toto nařízení se vztahuje na účinky postoupení pohledávek na třetí strany podle občanského a obchodního práva v případě kolize právních řádů ***jiné než účinky na třetí strany, pokud jde o dlužníka postoupené pohledávky***.

Or. en

Pozměňovací návrh 6

Návrh nařízení
Čl. 1 – odst. 2 – písm. f a (nové)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	fa) postoupení pohledávek v průběhu kolektivního řízení podle nařízení (EU) 2015/848.

Or. en

Pozměňovací návrh 7

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – písm. e

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
e) „účinky na třetí strany“ majetkové účinky, to znamená právo postupníka uplatnit svůj právní nárok na jemu postoupenou pohledávku vůči jiným postupníkům nebo příjemcům stejné nebo funkčně rovnocenné pohledávky, věřitelům postupitele a dalším třetím stranám;	e) „účinky na třetí strany“ majetkové účinky, to znamená právo postupníka uplatnit svůj právní nárok na jemu postoupenou pohledávku vůči jiným postupníkům nebo příjemcům stejné nebo funkčně rovnocenné pohledávky, věřitelům postupitele a dalším třetím stranám***, vyjma***

dlužníka;

Or. en

Pozměňovací návrh 8

Návrh nařízení
Čl. 2 – odst. 1 – písm. h

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
h) „hotovostí“ peníze připsané na účet u úvěrové instituce v jakékoli měně;	***vypouští se***

Or. en

Pozměňovací návrh 9

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 1 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Není-li v tomto článku stanoveno jinak, účinky postoupení pohledávek na třetí strany se řídí právem země, ve které má postupitel v ***rozhodném*** okamžiku ***obvyklé bydliště***.	Není-li v tomto článku stanoveno jinak, účinky postoupení pohledávek na třetí strany se řídí právem země, ve které má postupitel ***obvyklé bydliště*** v okamžiku ***uzavření smlouvy o postoupení***.

Or. en

Pozměňovací návrh 10

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 1 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Jestliže postupitel změní místo obvyklého bydliště v době mezi dvěma postoupeními stejné pohledávky různým postupníkům, přednost práva určitého postupníka před právem jiného postupníka se řídí právem v	Jestliže postupitel změní místo obvyklého bydliště v době mezi dvěma postoupeními stejné pohledávky různým postupníkům, přednost práva určitého postupníka před právem jiného postupníka se řídí právem v

obvyklém bydlišti postupitele v době, kdy postoupení poprvé nabude účinnosti vůči třetí straně v souladu s právem určeným jako rozhodné podle prvního pododstavce.	obvyklém bydlišti postupitele v době, kdy postoupení poprvé nabude účinnosti vůči ***jiné*** třetí straně v souladu s právem určeným jako rozhodné podle prvního pododstavce.

Or. en

Pozměňovací návrh 11

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 2 – návětí

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. ***Právem rozhodným pro postoupení pohledávky se řídí*** účinky na třetí stranu vyplývající z postoupení:	2. ***Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku se*** účinky na třetí stranu vyplývající z postoupení ***řídí právem rozhodným pro postoupení pohledávky***:

Or. en

Pozměňovací návrh 12

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 2 – písm. a

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
a) ***hotovosti*** připsané na účet u úvěrové instituce;	a) ***peníze*** připsané na účet u úvěrové instituce;

Or. en

Pozměňovací návrh 13

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 3 – pododstavec 1

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
Postupitel a postupník mohou ***jako rozhodné*** právo pro ***účinky postoupení na***	***Pokud jde o postoupení pohledávky uvedené v odstavci 2 pro účely***

třetí strany v rámci sekuritizace zvolit rozhodné právo postoupené pohledávky.	***sekuritizace,*** postupitel a postupník mohou ***přistoupit k tomu, aby se*** právo ***rozhodné*** pro ***největší počet postoupených pohledávek uplatňovalo jako rozhodné právo pro účinky veškerých postoupení na třetí strany***.

Or. en

Pozměňovací návrh 14

Návrh nařízení
Čl. 4 – odst. 4

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
4. Kolize přednostních práv mezi postupníky stejné pohledávky, kdy se účinky postoupení jedné z pohledávek na třetí strany řídí právem země, v níž má postupitel obvyklé bydliště, přičemž účinky postoupení jiných pohledávek na třetí strany se řídí právem postoupené pohledávky, se řídí právem rozhodným pro účinky postoupení na třetí strany, kterým se řídila pohledávka, jež jako první nabyla účinnosti vůči třetím stranám v souladu se svým rozhodným právem.	4. Kolize přednostních práv mezi postupníky stejné pohledávky, kdy se účinky postoupení jedné z pohledávek na třetí strany řídí právem země, v níž má postupitel obvyklé bydliště, přičemž účinky postoupení jiných pohledávek na třetí strany se řídí právem postoupené pohledávky, se řídí právem rozhodným pro účinky postoupení na třetí strany, kterým se řídila pohledávka, jež jako první nabyla účinnosti vůči ***jiným*** třetím stranám v souladu se svým rozhodným právem.

Or. en

Pozměňovací návrh 15

Návrh nařízení
Čl. 6 – odst. 2 a (nový)

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
	2a. Použijí se imperativní ustanovení právních předpisů členského státu, v němž má být nebo bylo postoupení uskutečněno, pokud tato imperativní ustanovení nečiní plnění smlouvy o postoupení protiprávním.

Or. en

Pozměňovací návrh 16

Návrh nařízení
Čl. 14 – odst. 2

Znění navržené Komisí	*Pozměňovací návrh*
2. Právo rozhodné podle tohoto nařízení určí, zda práva třetí strany vztahující se k pohledávce postoupené po datu použitelnosti tohoto nařízení mají přednost před právy jiné třetí osoby nabytými před datem použitelnosti tohoto nařízení.	2. Právo rozhodné podle tohoto nařízení určí, zda práva třetí strany vztahující se k pohledávce postoupené po datu použitelnosti tohoto nařízení mají přednost před právy jiné třetí osoby nabytými před datem použitelnosti tohoto nařízení. ***V případě protichůdných pohledávek vycházejících z postoupení určí právo rozhodné podle tohoto nařízení práva příslušných postupníků, výhradně pokud jde o postoupení provedená po datu použitelnosti tohoto nařízení.***

Or. en

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Ustanovení týkající se práva rozhodného pro účinky postoupení pohledávek na třetí stranu byla zahrnuta do návrhu Komise, z něhož se později stalo nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/208 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), ale neobjevila se v konečném znění. Je zřejmé, že vzhledem k tomu, že zákonodárci tuto otázku z nařízení Řím vypustili, bylo jejich úmyslem, že Komise později předloží nový návrh.

Tyto otázky byly opět vzneseny v souvislosti s akčním plánem pro vytváření unie kapitálových trhů v roce 2015. Komise ve svém hodnocení v polovině období z května 2017 stanovila zbývající opatření, která mají být přijata, aby mohly být do roku 2019 zavedeny prvky potřebné k dosažení unie kapitálových trhů, jejichž cílem je odstranit překážky pro přeshraniční investice a snížit náklady na financování.

Rozsah působnosti zprávy
Návrh Komise obsahuje 15 článků. Úzce vychází z nařízení Řím I a II. V této zprávě jsou v centru pozornosti ustanovení, která jsou pro tento návrh specifická, zatímco ustanovení přejatá z nařízení Řím I a II byla ponechána beze změny. Toto stanovisko bylo přijato právě s cílem uzavřít tento legislativní spis pokud možno ještě před koncem stávajícího volebního období.

Výchozí pravidlo
V návrhu Komise je výchozím pravidlem pro právo rozhodné pro postoupení právo v obvyklém bydlišti postupitele. Jedná se o pravidlo uplatňované v některých členských státech, zatímco jiné státy uplatňují například rozhodné právo postoupené pohledávky. Hlavní nepříznivé důsledky postoupení mohou nastat pro věřitele postupitele nebo pro jiné třetí strany vztahující se k postupiteli. Uplatňování práva v obvyklém bydlišti postupitele poskytne za těchto okolností případným dotčeným třetím stranám vysokou úroveň transparentnosti a předvídatelnosti.

Výslovné vyloučení dlužníků
Právo rozhodné pro účinky postoupení na dlužníka je upraveno článkem 14 nařízení Řím I. Pokud by dlužníci nebyli podle tohoto nařízení ze třetích stran výslovně vyloučeni, znamenalo by to, že ustanovení v nařízení Řím I má povahu lex specialis, nicméně může vyvstat otázka, do jaké míry toto navrhované nařízení doplňuje nařízení Řím I. K tomu, aby byly účinky postoupení na třetí strany v případě dlužníků regulovány výlučně nařízením Řím I, je zavedení výslovného vyloučení do tohoto nařízení nezbytné.

Vyloučení insolvenčního řízení
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení obsahuje pravidla týkající se rozhodného práva. Postoupení provedená v průběhu kolektivního řízení podle tohoto navrhovaného nařízení by proto měla být vyloučena z oblasti působnosti navrhovaného nařízení.

Sekuritizace
Komise navrhla, aby si postupitel a postupník mohli zvolit právo rozhodné pro účinky

postoupení pohledávek na třetí strany. Takové ustanovení překračuje jednu ze základních zásad evropského občanského práva, a sice že smluvní strany nemohou prostřednictvím smlouvy, jíž jsou smluvními stranami, disponovat právy třetí strany. Ponechat tuto věc na uvážení smluvních stran by, zejména s ohledem na článek 3, bylo přehnané. Řešení, kdy by si smluvní strany dohody o sekuritizaci mohly zvolit, aby právo rozhodné pro největší počet pohledávek bylo uplatňováno na všechny pohledávky, by nicméně dosáhlo dostatečného zjednodušení a současně by zachovalo dostatečnou úroveň ochrany třetích stran.